

جایگاه دست فروش در منظر شهری

مؤلف و گردآورنده :

رضا فلاح نژاد

انتشارات درخت بلورین

پاییز - ۱۳۹۹

سرشناسه	: فلاح نژاد، رضا، ۱۳۶۳-
عنوان و نام پدیدآور	: جایگاه دستفروش در منظر شهری / مؤلف و گردآورنده رضا فلاح نژاد.
مشخصات نشر	: تهران: درخت بلورین، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۲ ص.: مصور (رنگی).
شابک	: ۳۰۰۰۰ ریال 978-964-998563-3
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۴۰.
موضوع	: دستفروشان دوره گرد
موضوع	: Peddlers
موضوع	: معماری منظر شهری
موضوع	: Urban landscape architecture
موضوع	: شهرداری
موضوع	: Municipal government
رده بندی کنگره	: HF۵۴۵۹
رده بندی دیوید	: ۳۸۱/۱۸
شماره کتابخانه	: ۷۳۵۵۷۳۴

درخت بلورین

"جایگاه دستفروش در منظر شهری"

مؤلف و گردآورنده: رضا فلاح نژاد

طراحی روی جلد و صفحه آرایی: سهیل صالحی

چاپ و صحافی: حجم سبز

این کتاب در هزار نسخه به چاپ رسید.

کلیه حقوق و اقتباس از اثر برای ناشر محفوظ است.

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

چاپ اول: ۱۳۹۹

شابک: ۳-۶۳-۹۹۸۵-۹۶۴-۹۷۸

ISBN: 978-964-9985-63-3

آدرس: تهران، میدان انقلاب، پاساژ پارس، طبقه همکف، پلاک ۱۲، حجم سبز

تلفن ثابت: ۰۲۱-۶۶۹۰۴۱۱۱

تلفن همراه: ۰۹۱۹۷۱۴۹۶۶

۱- مقدمه.....	۷
۲- دست فروشی چه نیست؟ دست فروشی چه هست؟.....	۱۰
۳- تاملی بر دست فروشی.....	۱۸
۴- دست فروشی در جوامع.....	۳۰
۵- دست فروشی یک فرصت.....	۳۸
۶- دست فروش و بیکاری گسترده در جامعه.....	۴۶
۷- معضل دست فروشی چگونه حل و فصل خواهد شد.....	۶۶
۸- جایگاه دست فروزان و مبالغه آمیز شهری.....	۷۴
۹- ساماندهی دست فروشان.....	۸۴
۱۰- مدیریت شهری و دست فروشان.....	۹۸
۱۱- دست فروشی در قانون ؛ از ایده تا عمل.....	۱۰۶
۱۲- داستان های کوتاه.....	۱۱۶
۱۳- نتیجه گیری و جمع بندی.....	۱۳۶
۱۴- منابع	

در خیابان های پر رفت و آمد، نزدیک به مراکز خرید مهم، واگن های مترو، اتوبوس های سامانه تندرو و در کنار بیشتر اماکن تاریخی و مذهبی افرادی هستند که برای امرار معاش دست فروشی می کنند. سوت قطار به صدا در می آید، صدای نام ایستگاه را بلند اعلام می کند، همزمان با باز شدن درهای قطار از سر، و کودکان وزنانی که پشت بسته های بزرگ جوراب و لوازم آرایش و بادبزین، پنهان شده اند و مردان تی شرت به دست وارد قطار شهری می شوند. صداها، همه به مسافران می پیچد. یکی با صدای بلند اعلام می کند "خانما جوراب دار، جوراب، نانو. دستبند و گوشواره های خوشگل و ارزون هم دارم" صدایی کوتاه که در واگن می پیچید "خاله آدامس بخر. بادبزین هم دارم". در آنسوی مردان و زنان جوان و نوجوان هم در میان مسافران با تبلیغ جنسشان پی مشتری می گردند.

قطار شهری به مقصد می رسد. آنسوی فضای زیرزمینی مترو در خیابان پررفت و آمد هم غوغایی دیگر است. بساط دستفروشان در همه نوع کالا و جنس رنگ و وارنگ خوراکی و پوشاکی تا اجناس خانه و زینتی روی گونی های فرسوده یا تکه مقواهای تاخورده و پاره کف پیاده روی پهن است و مشتریانی که در این بین پی متاعی ارزاتن چشم چشم می کنند و چانه می زنند. آرامش این فضا را فریادی می شکند "جمع کنید ... سد معبر ..."

پسرکی با شتاب بساطش را جمع می کند. پیاده روی به ناگاه خالی می شود. از پایین میدان خبر رسیده که دارند بساط دستفروشان را جمع می کنند.

برخی از مغازه دارها بقیچه دستفروشان را در مغازه هایشان پنهان می کنند. برخی هم می روند داخل کوچه های اطراف. همه کمک می کنند در این میدان، دستفروشان پیروز باشند. از رهگذر تا برخی از مغازه داران. برخی هم ساکت ایستاده اند کنار در و به این معرکه نگاه می کنند. تکلیف هنوز با این بساط گستران مشخص نیست. کاسبی ها را خراب کرده اند یا نه؟

هنوز نمی دانیم از دست این بساط های کوچک که سهم مان را از پیاده روها کاهش داده اند ناراحتیم یا نه؟ می خواهیم از دست فریادهای بی امان دستفروشان مده خلاص شویم یا اگر یک روز صدایشان را نشویم نگرانیشان می شویم. امان به حال دستفروشی که گرفتار مامورین ساماندهی شده می سوزد و گاهی هم پدر دای پاره پاره شهربان ها را می بینم و فکر می کنیم تنها تهدید کنندگان امنیت شهر، دستفروشان هستند و باندهایی که آنها را هدایت می کنند. گاهی از دست زدهای میلیونی شان می گوئیم و گاهی از زندگی زن و کودکانی که در یک خانه به وسعت یک اتاق چشمانشان منتظر فروش سفره های پدر است تا نان روزانه سفره خانه در بیاید یا خود با همین بساط دستفروشی نان آوران خانه اند.

اما دلیل اصلی رشد دستفروشی در این سالها که چالش برای شهرداری ها شده اند، چیست؟